

הלבנות כלים פרק ח

א. כל כלי מתכות אינן מקבלין טמאה עד שתגמר מלאכתן כלה, ולא יהיה הכלי מחסר מעשה כלל; אבל גלמי כלי מתכות, אינן מקבלות טמאה. ואלו הן גלמי כלי מתכות: כל שעתיד לשוף אותו, או לשפץ, או לגרד, או לכרנב, או להקיש בקרנס, או שהיה מחסר אֶזֶן או אֶגֶן הרי זה אינו מקבל טמאה, עד שיתקנהו, וייפהו, ולא תשאר בו מלאכה כלל.

ב. פיצד: כגון הסיף שאינו מקבל טמאה עד שישופנו, והסכין עד שישחיצנה, וכן כל כיוצא במעשים אלו. לפיכך העושה כלים מן העשת שלברזל, או מן החררה שלמתכת, ומן הסובב שלגלגל, ומן הטסין, ומן הצפויין, ומפני הכלים, ומאגני הכלים, ומאזני הכלים, ומן השחלת, ומן הגרדת הרי אלו טהורין: מפני שכל אלו שנעשו, גלמי כלי מתכות הן.

ג. אבל העושה כלי משברי כלי מתכות, ומן הכלים שנשחקו מרב הזמן, ומן המסמרות שידוע שנעשו מן הכלים הרי אלו מקבלין טמאה, לפי שאינן גלמים. אבל מסמרות שאין ידוע אם נעשו מן הכלים, או מן העשת הרי הן טהורין: אפלו התקין אותן לכלי, אינן מקבלין טמאה.

ד. כלי מתכות שאינו מחסר אלא כסוי מקבל טמאה, שאין הכסוי חשוב מגוף הכלי. מחט שלא נקבה, אלא שפה ותקנה לכף מתחלתה מקבלת טמאה, מפני שמוציאין בה את הקוץ. אבל אם היה עתיד לנקבה הרי היא כשאר גלמי כלי מתכות, ואינה מקבלת טמאה.

ה. ומאחר שבארנו שגלמי כלי מתכות טהורין, וגלמי כלי עץ טמאין, ופשוטי כלי מתכות טמאין, ופשוטי כלי עץ טהורין, דין תורה נמצא הטמא בכלי עץ, טהור בכלי מתכות, והטמא בכלי מתכות, טהור בכלי עץ.

ו. כל כלי המלחמה, כגון הסיף והרמח והפובע והשריון והמגפים וכיוצא בהן מקבלין טמאה.

ז. וכל תכשיטי האדם, כגון הקטלה והנזמים והטבעות, בין שיש עליהן חותם בין שאין עליהן חותם, וכיוצא בהן מקבלין טמאה. אפלו דינר שנפסל, והתקינו לתלותו בצוואר קטנה מקבל טמאה. וכן קמיע שלמתכת, מטמא ככל תכשיטי אדם.

ח. כל תכשיטי הבהמה והכלים, כגון הטבעות שעושין לצווארי הבהמה ולאזני הכלים טהורין, ואינן מקבלין טמאה בפני עצמן: חוץ מזוג שלבהמה, וכלים המשמיעין קול לאדם.

ט. פיצד: העושה זוגין למכתשת, ולעריסה, ולמטפחות ספרים, ולמטפחות תינוקות הרי הן טהורין. עשה להן ענבולין, מקבלין טמאה: הואיל ונעשו להשמיע קול לאדם, הרי הן כתכשיטי אדם. ואפלו נטלו ענבוליהן מקבלין טמאה, שהרי הוא ראוי להקישו על החרס.

י. זוג העשוי לאדם אם נעשה לקטן אינו מקבל טמאה אלא בענבול שלו, שהרי לקול נעשה; ואם נעשה לגדול הרי זה תכשיט ומקבל טמאה, אף על פי שאין לו ענבול.

יא. כל הפרצופות, מקבלות טמאה. וכל החותמות, טהורין

חוץ מחותם שלמתכת שחותמין בו בלבד. וכל הטבעות, טהורות חוץ מטבעות אצבע; אבל טבעת שחוגר בה את מתניו, או שקושר אותה בין כתפיו טהורה. טבעת השיר שלבהמה הואיל והאדם מושך בה את הבהמה, מקבלת טמאה. וכן מקל שלבהמה שלמתכת הואיל ואדם רודה אותה בו, מקבלת טמאה.

יב. כל הכלים יורדין לטמאה במחשבה, ואין עולין מידי טמאה אלא בשנוי מעשה; והמעשה מבטל מיד המעשה ומיד המחשבה, והמחשבה אינה מבטלת לא מיד המעשה ולא מיד המחשבה.

יג. פיצד: טבעת בהמה או כלים שחשב עליה להחזירה לטבעת אדם הרי זו מקבלת טמאה במחשבה זו, וכאלו נעשת לאדם מתחלת עשייתה. חזר וחשב עליה להניחה טבעת בהמה כשהיתה אף על פי שלא נתקשט בה האדם, הרי זו מקבלת טמאה: שאין המחשבה מבטלת מידי המחשבה, עד שיעשה מעשה כגון שישוף אותה או יתקנה כמעשה שלבהמה.

יד. היתה הטבעת לאדם, וחשב עליה לבהמה עדין היא מקבלת טמאה כשהיתה, שאין הכלים עולין מידי טמאתן במחשבה. עשה בה מעשה, ושנה לבהמה אינה מקבלת טמאה, שהמעשה מבטל מידי המעשה. וכן כל פיוצא בזה.

טו. חרש שוטה וקטן יש להן מעשה ואין להן מחשבה, כמו שבארנו בענין הכשר אכלין.

טז. זוג שלדלת שחשב עליה לבהמה, מקבלת טמאה; ושלבהמה שנעשה שלדלת אפלו חברו בקרקע, ואפלו קבעו במסמר הרי זה מקבל טמאה כשהיה, עד שישנה בו מעשה בגופו.

יז. אמן שהוא עושה, ומניח זוגין לדלתות ולבהמה אם רב העשוי לדבר שמקבל טמאה הרי הכל מקבל טמאה, עד שיפריש מקצתן לדבר שאינו מקבל טמאה; ואם רב העשוי לדבר שאינו מקבל טמאה הרי הכל טהור, עד שיפריש מקצתן לדבר המקבל טמאה. וכן כל פיוצא בזה. וזוגין הנמצאין בכל מקום, מקבלין טמאה חוץ מן הנמצאין בכרכים, מפני שרפן לדלתות.

יח. אמר לאמן עשה לי שני זוגין, אחד לדלת ואחד לבהמה, עשה לי שתי מחצלאות, אחת לשכיבה ואחת לאהלים, עשה לי שני סדינים, אחת לצורות ואחת לאהלים הרי שניהן מקבלין טמאה, עד שיפרש ויאמר זה לכף וזה לכף.